

A1.26 Zmysły i postrzeganie

- Beschrijf smaak, geur, zicht, geluid en aanraking
- Vergelijk dingen

Gorzki	<i>(bitter)</i>	Twardy	<i>(hard)</i>
Kwaśny	<i>(zuur)</i>	Jasny	<i>(licht)</i>
Słodki	<i>(zoet)</i>	Ciemny	<i>(donker)</i>
Słony	<i>(zout)</i>	Hałas	<i>(lawaaï)</i>
Pachnieć	<i>(ruiken)</i>	Cisza	<i>(stilte)</i>
Smakować	<i>(proeven)</i>	Głośny	<i>(luid)</i>
Czysty	<i>(schoon)</i>	Cichy	<i>(stil)</i>
Brudny	<i>(vuil)</i>	Widzieć	<i>(zien)</i>
Miękki	<i>(zacht)</i>	Słyszeć	<i>(horen)</i>

1. Dialogo: Para w restauracji wybiera smaki pierogów (QR: Audio)

- Kamil:** Wow, ile tu jest rodzajów pierogów! Które weźmiemy? *(Wow, wat een hoeveel soorten pierogi zijn hier! Welke zullen we nemen?)*
- Kaja:** Masz ochotę na słodkie czy słone? *(Heb je zin in zoete of hartige?)*
- Kamil:** Słone. Może z mięsem. Pierogi z kapustą i grzybami czasami są kwaśne. *(Hartige. Misschien met vlees. Pierogi met kool en paddenstoelen zijn soms wat zuur.)*
- Kaja:** Tak, to zależy od kapusty. A co powiesz na ruskie? To moje ulubione. *(Ja, dat hangt van de kool af. En wat vind je van ruskie? Dat is mijn favoriet.)*
- Kamil:** Nie lubię ruskich. Może weźmy jednak słodkie. *(Ik houd niet van ruskie. Misschien nemen we toch zoete.)*
- Kaja:** To może z jagodami? Para obok nas je zamówiła i ładnie pachną. *(Wat dacht je van bosbessen? Het stel naast ons bestelde die en ze ruiken heerlijk.)*
- Kamil:** Hmm, ja wolę pierogi z serem. *(Hmm, ik heb liever pierogi met kaas.)*
- Kaja:** To weź z serem, a ja jednak chcę ruskie. *(Neem die met kaas, en ik wil toch ruskie.)*
- Kamil:** Ale ja nie lubię ruskich. Weź z mięsem, bo chcę też spróbować wytrawnych. *(Maar ik houd niet van ruskie. Bestel dan vlees voor jezelf; ik wil ook graag iets hartigs proeven.)*
- Kaja:** Kamil, to ty zamów z mięsem dla siebie. Ja chcę ruskie. *(Kamil, bestel jij het vlees voor jezelf. Ik wil ruskie.)*
- Kamil:** O, patrz! Jest opcja zamówienia całego talerza we wszystkich smakach! *(Oh, kijk! Er is een optie om een heel bord met alle smaken te bestellen!)*

1. Jakie pierogi chce przede wszystkim Kaja? *(Welke pierogi wil Kaja vooral?)*
 - a. Z serem
 - b. Ruskie
 - c. Z kapustą i grzybami
 - d. Z jagodami
2. Co Kamil zauważa w menu na końcu rozmowy? *(Wat merkt Kamil op in het menu aan het einde van het gesprek?)*
 - a. Opcję: pierogi bardzo kwaśne
 - b. Opcję: pierogi tylko z mięsem
 - c. Opcję: pierogi tylko słodkie
 - d. Opcję: cały talerz we wszystkich smakach

1-b 2-d

2. Grammatica: Bijwoorden van graad: niet, bardzo, za, trochę

Nie, bardzo, za, trochę zijn graadbijwoorden die de betekenis van een bijvoeglijk naamwoord en een werkwoord veranderen.

1. We zetten graadbijwoorden alleen vóór het werkwoord bij ontkenning of versterking.

Przysłówek (bijwoord)	Z przymiotnikiem (met een bijvoeglijk naamwoord)	Z czasownikiem (met een werkwoord)
nie (niet)	Ten deser jest niesłodki . (Dit dessert is niet zoet.)	Nic nie słyszę. (Ik hoor niets.)
bardzo (heel / erg)	Ten pokój jest bardzo ciemny. (Deze kamer is heel donker.)	Widzę bardzo wyraźnie z daleka. (Ik zie van veraf heel duidelijk.)
za (te)	Ta zupa jest za słona. (Deze soep is te zout.)	Kwiaty pachną za intensywnie. (De bloemen ruiken te sterk.)
trochę (een beetje)	To łóżko jest trochę twarde. (Dit bed is een beetje hard.)	To kawa smakuje trochę gorzko. (Deze koffie smaakt een beetje bitter.)

"Nie" schrijven we aan bij voeglijke naamwoorden.

- Ta zupa jest _____ słona. (Deze soep is te zout.)
a. trochę b. za c. nie d. bardzo
- W tej kawiarni jest _____ głośno. (Het is in dit café erg luid.)
a. za b. bardzo c. trochę d. nie
- To łóżko jest _____ twarde. (Dit bed is een beetje hard.)
a. bardzo b. za c. trochę d. troche
- Nic _____ słyszę, jest cisza. (Ik hoor niets, het is stil.)
a. za b. nie c. bardzo d. niesłyszę

1. za 2. bardzo 3. trochę 4. nie

3.Oefeningen

1. Koppel elk begin aan het juiste einde.

1. W tym biurze jest bardzo cicho,
2. Ta kawa smakuje trochę gorzko,
3. W łazience jest brudno,
4. Nic nie słyszę,

- a. dobrze mi się pracuje.
- b. poproszę cukier.
- c. proszę to posprzątać.
- d. muzyka jest za cicha.

1-a: In dit kantoor is het erg stil, ik werk er goed. **2-b:** Deze koffie smaakt een beetje bitter, mag ik alstublieft suiker? **3-c:** In de badkamer is het vies, kunt u dat alstublieft schoonmaken? **4-d:** Ik hoor niets, de muziek staat te zacht.

2. Enquête na een restaurantbezoek (gastenfeedback) (QR: Audio)

Vul de lege plekken in: smakowało, pachniało, słodki, głośno, jasne, czyste, słona, cicho

Dziękujemy za wizytę w naszej restauracji. Prosimy o krótką opinię. Czy w sali było (1) _____ czy (2) _____? Czy muzyka była przyjemna, czy przeszkadzała? Czy światło przy stole było (3) _____, czy za ciemne? Zależy nam na komforcie gości.

Napisz też o jedzeniu. Czy zupa była za (4) _____? Czy deser był (5) _____ albo trochę kwaśny? Czy danie (6) _____ dobrze? Jakie były sztuczki i stolik: (7) _____ czy brudne? Możesz porównać dwa dania i napisać, co (8) _____ lepiej.

Bedankt voor uw bezoek aan ons restaurant. Geef alstublieft een korte beoordeling. Was het in de zaal stil of luid? Was de muziek prettig of hinderlijk? Was de verlichting bij de tafel helder of te donker? We hechten veel waarde aan het comfort van onze gasten.

Schrijf ook iets over het eten. Was de soep te zout? Was het dessert zoet of licht zuur? Rook het gerecht goed? Hoe waren het bestek en de tafel: schoon of vies? U kunt twee gerechten vergelijken (bijv. de soep en het dessert) en aangeven wat beter smaakte.

(1) cicho, (2) głośno, (3) jasne, (4) słona, (5) słodki, (6) pachniało, (7) czyste, (8) smakowało

3. Luister naar de audiofragmenten en kies de juiste oplossing. (QR: Audio)

1. Co klientka chce dodać do kawy? (*Wat wil de klant aan de koffie toevoegen?*)
 - a. Sól i pieprz
 - b. Mleko i cukier
 - c. Cytrynę i wodę
2. Co jest problemem w tym mieszkaniu? (*Wat is het probleem in dit appartement?*)
 - a. W całym mieszkaniu jest brudno
 - b. W salonie jest zbyt mało światła
 - c. W sypialni jest za głośno

1-b 2-b

4. Kies de juiste oplossing

1. W tej kawiarni nic nie _____, bo jest za _____ *(In dit café hoor ik niets, want het is te luid.)*
głośno.
a. słyszeć b. słyszemy c. słyszę d. słyszy
2. Z daleka _____ bardzo wyraźnie, że ten pokój *(Van verre zie ik heel duidelijk dat deze kamer*
jest jasny. *licht is.)*
a. widzimy b. widzi c. widzisz d. widzę
3. W mieszkaniu trochę _____ ulicę, ale w nocy *(In het appartement hoor ik een beetje de*
jest cicho. *straat, maar 's nachts is het stil.)*
a. słyszycie b. słyszę c. słyszają d. słyszysz
1. słyszę 2. widzę 3. słyszę

5. Rollenspel - dialogen (QR: Audio)

a. W kawiarni: głośno czy cicho

- Klientka:** *Przepraszam, tu jest dużo hałasu, bardzo głośno słyszę muzykę.*
(Pardon, het is hier erg lawaaierig, ik hoor de muziek heel hard.)
- Barista:** *Rozumiem, przy oknie jest ciszej, tam jest spokojniej.*
(Ik begrijp het. Bij het raam is het rustiger, daar is het kalmer.)
- Klientka:** *Dobrze, poproszę stolik przy oknie; tutaj jest też trochę ciemno, przy oknie jest*
jasno.
(Goed, ik wil graag een tafeltje bij het raam; het is hier ook een beetje donker, bij het raam is het licht.)
- Barista:** *W porządku, zapraszam przy okno.*
(Oké, ik wijs u de weg naar het raam.)

1. Dlaczego klientka chce zmienić miejsce?
-

b. W piekarni: smak i zapach

- Klient:** *Dzień dobry, czy ta bułka jest słona czy słodka?*
(Goedendag, is dit broodje zout of zoet?)
- Sprzedawczyni:** *Ta bułka jest słona, a to ciastko jest słodkie i pachnie wanilią.*
(Dit broodje is zout, en dat koekje is zoet en ruikt naar vanille.)
- Klient:** *Ciastko ładnie pachnie; a czy tarta cytrynowa jest kwaśna?*
(Het koekje ruikt lekker; en is de citroentaart zuur?)
- Sprzedawczyni:** *Tak, jest kwaśna, a nasza kawa jest lekko gorzka.*
(Ja, die is zuur, en onze koffie is licht bitter.)

1. Co wybiera klient i dlaczego?
-

6. Oefen in tweetallen of met je docent. (QR: AI+)

1. Jesteś w kawiarni. Barista pyta, jaką kawę lubisz. Odpowiedz i powiedz, jaki smak wolisz. (Użyj: słodki, gorzki, smakować)

2. Jesteś w drogerii i chcesz kupić mydło. Sprzedawca pyta o zapach. Odpowiedz, jaki zapach lubisz. (Użyj: pachnieć, ładnie, mocno)

7. Schrijven: WhatsApp (QR: AI+)

Dzień dobry, Panie/Pani, tu administracja (p. Anna).

Mamy zgłoszenie od sąsiadów: wczoraj ok. **22:30** było **głośno** i na klatce było **czuć** mocny zapach z mieszkania. Czy to było u Pana/Pani? Prosimy o krótką informację. Jeśli to możliwe, prosimy też o **ciszę** po 22:00.

Dziękuję,

Anna, administracja

Schrijf een passende reactie: *Przepraszam, wczoraj było trochę głośno, bo... / To nie u mnie / U mnie pachniało, bo... / Postaram się, żeby po 22:00 było cicho.*

Belangrijke werkwoorden

ja
ty
on/ona/ono
my
wy
oni/one

Widzieć (zien)

Czas teraźniejszy
widzę
widzisz
widzi
widzimy
widzicie
widzą

Słyszeć (horen)

Czas teraźniejszy
słyszę
słyszysz
słszy
słyszimy
słyszycie
słyszają